

පටුන

	පිටු අංකය
1. හැඳින්වීම	1 - 9
1.1 ඉතිහාසය	1 - 2
1.2 කාර්මික ආරවුල් පනත	2 - 3
1.3 කාර්මික ආරවුල් පනතට ඇති කරන ලද සංශෝධනයන්	3 - 9
2. 1950 අංක 43 දරන කාර්මික ආරවුල් පනත ..	10 - 13
2.1 කාර්මික ආරවුල් පනතෙහි සංයුතිය ..	10 - 11
2.2 1950 අංක 43 දරන කාර්මික ආරවුල් පනත පැනවීමේ පරමාර්ථ	11 - 13
3. කාර්මික ආරවුල් පනත යටතේ “කාර්මික ආරවුලක්” (Industrial Disputes) යනුවෙන් අදහස් වන්නේ කුමක් ද?	14 - 24
4. කාර්මික ආරවුල් පනත යටතේ “සේව්‍යෝජකයා” (Employer) යනු කවුද? ..	25 - 26
4.1 “සේව්‍යෝජකයා” අර්ථ නිරූපණය ..	25 - 26
4.2 විවිධ සේව්‍යෝජකයෝ	27 - 45
4.2.1 කේවල ස්වෘමී ව්‍යාපාර/තනි පුද්ගල ව්‍යාපාර .. .	27
4.2.2 හවුල් ව්‍යාපාරයක් සේව්‍යෝජකයකු ලෙස දරන තත්ත්වය	27 - 29

4.2.3	කාර්මික ආරවුල් පනත යටතේ සමාගමක් සේවයෝජකයකු ලෙස දරන තත්වය	29 - 30
4.2.4	සේවයෝජකයකු ලෙසට රාජ්‍ය සංස්ථා දරන තත්වය	31 - 33
4.2.5	වෘත්තීය සමිති සේවයෝජකයින් ලෙස	33 - 34
4.2.6	වතුයායක් සේවයෝජකයකු ලෙස	34 - 36
4.2.7	නියෝජ්‍යත්වය සේවයෝජකයකු ලෙසට දරන තත්වය	37 - 44
4.2.8	සංස්ථාගත නොකල සමිති හෝ සමාගම් සේවයෝජකයන් ලෙස දරන තත්වය	44 - 45
4.3	සේවයෝජකත්වය අවසාන වූ විට නීතිමය තත්වය	45 - 58
4.3.1	සේවයෝජකයා මිය ගිය අවස්ථාවකදී නීතිමය තත්වය ..	49 - 52
4.3.2	හවුල් ව්‍යාපාරයක අයිතිය මාරුවීමේදී “සේවයෝජකයා” හඳුනා ගැනීම	52 - 54
4.3.3	පවරාගත් ව්‍යාපාර සම්බන්ධව	54
4.3.4	ඈවරකරුවනට විරුද්ධව නඩු පැවරිය හැකිද?	54 - 58
5.	කාර්මික ආරවුල් පනතේ ඇති “සේවකයා” (Employee) යන පදයේ අර්ථය නඩු තීන්දු ආශ්‍රයෙන්	59 - 79

5.1	“සේවකයා” - අර්ථ නිරූපණය	59 - 63
5.2	ස්වාධීන ගිවිසුම්කරුවකු (Independent Contractor), “සේවකයා” යනු අර්ථ නිරූපණය තුළට ඇතුළත් වේද?	63 - 74
5.2.1	පාලනය පිළිබඳ පරීක්ෂාව (Control Test)	64 - 66
5.2.2	සතරවිධ පරීක්ෂාව (Fourfold Test)	66
5.2.3	ආර්ථික යකාර්ථය පිළිබඳ පරීක්ෂාව (Economic Reality Test)	67 - 68
5.2.4	අනුබද්ධ පරීක්ෂාව (Integration Test)	68 - 74
5.3	ගෘහසථ සේවකයකු (Domestic Servant)	75
5.4	අධ්‍යක්ෂකවරු (Directors)	75 - 77
5.5	භවුල්කරුවෙකු (Co-owner)	77
5.6	අනියම් හා තාවකාලික ගිවිසුම් යටතේ සේවය කරන සේවකයින් (Casual & Temporary Employees) ..	78
5.7	පරිවාසිකයකු (Probationer)	79
5.8	ආධුනිකයින් (Apprentice)	79
6.	කාර්මික ආරවුල් නිරවුල් කිරීම	80 - 81
7.	කාර්මික ආරවුල් සමාදානයෙන් නිරවුල් කිරීම (Conciliation)	82 - 92
7.1	කාර්මික ආරවුල් සමාදානයෙන් (සමගි කිරීමෙන්)	

	නිරවුල් කිරීම සඳහා 1950 අංක 43 දරන, කාර්මික ආරවුල් පනත යටතේ ඇති ප්‍රතිපාදන	83 - 85
7.2	සමඵකරණ ක්‍රියාපටිපාටිය	86
7.3	සාක්ෂි විභාග කිරීම	86
7.4	නිරවුල් කිරීමේ සටහන් පත්‍රය ..	86 - 89
7.5	සමඵ ගිවිසුමක් ක්‍රියාත්මක වන දිනය හා කාලසීමාව	89 - 90
7.6	නිරවුල් කිරීමක ප්‍රතිඵල	90
7.7	නිරවුල් කිරීම අවසන් වීම ..	90 - 91
7.8	නියෝජනය හා පෙනී සිටීම	91
7.9	සමඵකරණයේ වැදගත්කම	92
8.	බේරුම්කරණය (Arbitration)	93 - 107
8.1	බේරුම්කරණ ක්‍රම	93 - 96
	8.1.1 ස්වේච්ඡා සහගත බේරුම්කරණය	93 - 94
	8.1.2 අනිවාර්ය බේරුම්කරණය ..	94 - 96
8.2	බේරුම්කරණ ක්‍රියාපටිපාටිය	96
8.3	“බේරුම්කරු” යන පාඨයේ අර්ථ නිරූපණය	96
8.4	ආරවුලට හේතු වූ කරුණු දැක්වෙන ප්‍රකාශය	96 - 97
8.5	බේරුම්කරුගේ යුතුකම් හා බලතල ..	97 - 102
8.6	බේරුම්කරුවකුගේ තීන්දුව ප්‍රසිද්ධ කිරීම, එය වලංගුවන දිනය සහ එය බලපවත්වන කාල සීමාව ..	102 - 103
8.7	බේරුම්කරුවකුගේ තීන්දුවක ප්‍රතිඵල ..	103
8.8	බේරුම්කරුවකුගේ තීන්දුවක් අවසාන වීම	103 - 105
8.9	වෙනත් ලිඛිත නීතියක බේරුම් කිරීම	

	සම්බන්ධයෙන් වූ විධිවිධාන		
	බේරුම්කරුවකු ඉදිරියෙහි වූ නීති		
	කෘත්‍යයන්ට අදාළ නොවන බව		105 - 106
8.10	බේරුම්කරුවකුගේ තීන්දුවකට		
	එරෙහිව අභියාචනය කිරීම		106
8.11	බේරුම්කරණයේ වාසි		106 - 107
9.	කාර්මික අධිකරණ (Industrial Courts) ..		108 - 118
9.1	කාර්මික අධිකරණ ස්ථාපනය		118
9.2	කාර්මික අධිකරණ සාමාජිකයින්ගේ ධුර කාලය		108 - 109
9.3	ආරවුලට හේතු වූ කරුණු දක්වා		
	කාර්මික අධිකරණයකට යවන ප්‍රකාශය ..		109 - 110
9.4	කාර්මික අධිකරණවලට අයත්		
	බලතල හා යුතුකම්		110 - 111
9.5	තීන්දුව ප්‍රසිද්ධ කිරීම, එය වලංගු වන දිනය හා		
	කාලසීමාව		111 - 112
9.6	කාර්මික අධිකරණයක තීන්දුවක ප්‍රතිඵල ..		112
9.7	කාර්මික අධිකරණයක් දුන් තීන්දුවක් නැවත		
	සලකා බලන ලෙස කරන ඉල්ලීම ..		113 - 114
9.8	27 වෙනි වගන්තිය යටතේ කරන ඉල්ලීම		
	සම්බන්ධයෙන් කාර්මික අධිකරණවල		
	යුතුකම් හා බලතල ..		114
9.9	කීරණය ප්‍රසිද්ධ කිරීම		115
9.10	28 වෙනි වගන්තිය යටතේ දෙන ලද		
	කීරණයන්ගේ ප්‍රතිඵල		115 - 116
9.11	කාර්මික අධිකරණයක පුරප්පාඩු ..		116 - 118
10.	කාර්මික ආරවුල් පනත යටතේ කාර්මික ආරවුලක්		

	නිරවුල් කිරීම පිළිබඳව කමකරු		
	කොමසාරිස් තැනගේ හා කමකරු		
	අමාත්‍යවරයාගේ කාර්යය හා බලතල	119 - 133	
10.1	කමකරු කොමසාරිස්වරයාගේ කාර්යය හා බලතල	119 - 121	
10.2	කමකරු ඇමතිවරයාට ඇති කාර්යය හා බලතල	121 - 122	
10.3	අනිවාර්ය බේරුම්කරණයේ දී කමකරු ඇමතිවරයා සතු බලතලවල ක්ෂේත්‍රය හා ස්වභාවය	122 - 124	
10.4	කමකරු ඇමතිවරයා 4(1) වෙනි වගන්තිය යටතේ කරන ලද යොමු කිරීමක් අභියෝගයකට ලක් කළ හැකි අවස්ථා	124 - 125	
10.5	සේවායෝජකයකු හා හිටපු සේවකයකු අතර වූ ආරවුලක් 4(1) වෙනි වගන්තිය යටතේ බේරුම්කරණයට යොමු කිරීමේ බලය ඇමතිවරයා සතු වන්නේද? ..	125 - 126	
10.6	විභාග වෙමින් පවත්නා ආරවුලක් අමාත්‍යවරයා විසින් බේරුම්කරුවකු වෙත යොමු කළ හැකි ද?	127 - 129	
10.7	යම් ආරවුලක් පිළිබඳව කමකරු විනිශ්චය සභාවක් විසින් තීන්දුවක් දුන් පසු එය නැවත බේරුම්කරුවකු වෙත යොමු කළ හැකි ද? ..	129 - 130	
10.8	වරක් ප්‍රතික්ෂේප කළ ආරවුලක් නැවත යොමු කිරීම	130 - 131	
10.9	වරක් යොමු කළ ආරවුලක් පසු		

	අවස්ථාවක දී අවලංගු කිරීම	131 - 132
10.10	එකම ආරවුලක් සම්බන්ධව ඉල්ලුම් පත්‍ර රාශියක් ඇති විට	132 - 133
11.	කාර්මික ආරවුලක් නිරවුල් කිරීම හා සම්බන්ධව බේරුම්කරුවකු හා කාර්මික අධිකරණයක් අතර පවත්නා ප්‍රධාන වෙනස්කම්	134- 135
12.	සාමූහික කේවල් කිරීම (Collective Bargaining)	136 - 155
12.1.	“සාමූහික ගිවිසුම” (Collective Agreement) යන්නෙහි අර්ථ නිරූපණය	137
12.2.	සාමූහික ගිවිසුමකට අදාළ ක්‍රියා පටිපාටිය	138 - 139
12.3.	ප්‍රතිලාභයන්	139 - 140
12.4.	සාමූහික ගිවිසුමක අඩංගුවන කරුණු ..	140 - 141
12.5.	කොමසාරිස්තුරු සාමහික ගිවිසුමක් ප්‍රසිද්ධ කිරීම	141 - 142
12.6.	සාමූහික ගිවිසුමක් බලපවත්වන්නා දිනය සහ කාල සීමාව	142
12.7.	සාමූහික ගිවිසුමක ප්‍රතිඵල	143 - 144
12.8.	සාමූහික ගිවිසුමක් අවසන් කිරීම ..	144 - 145
12.9.	සාමූහික ගිවිසුමක් දීර්ඝ කිරීම ..	145 - 149
12.10.	සාමූහික ගිවිසුම්වල අර්ථ නිරූපණය ..	149
12.11.	ගිවිසුමේ විධිවිධාන ඇතුළත් දැන්වීමක් ප්‍රදර්ශනය කිරීම සාමූහික ගිවිසුමකින් බැඳී සිටින සේවායෝජකයකුගේ යුතුකම වේ	150 - 151
12.12.	කාර්මික ආරවුල් පනත යටතේ කාර්මික ආරවුලක් විසඳන කම්කරු විනිශ්චය	

	සභාවලව, කාර්මික අධිකරණවලව, බේරුම්කරුවන්ට හෝ සමථ කිරීමවලව සාමූහික ගිවිසුම් නොසලකා හරිමින් සහන ලබාදීමට බලතල පැවරී ඇත්ද? ..	152 - 155
13.	කම්කරු විනිශ්චය සභා (Labour Tribunals) ..	156 - 234
13.1.	කම්කරු විනිශ්චය සභා පිහිටුවීම හා සංස්ථාපනය.. .. .	156 - 159
13.2.	කම්කරු විනිශ්චය සභාවක ක්‍රියාකාරීත්වය	159
13.3.	කම්කරු විනිශ්චය සභාවකට 31ආ(1) වෙනි වගන්තිය යටතේ අයදුම් පත්‍රයක් ඉදිරිපත් කළ හැක්කේ කුමන අවස්ථාවක දී ද?	160 - 178
13.3.1.	සේවය අවසන් වීම	162 - 165
13.3.2.	සේවය අවසාන වීමක් හඳුනා ගැනීම	165 - 166
	i. නිශ්චිත කාල පරිච්ඡේදයක් සඳහා සේවය කරන සේවකයින්ගේ සේවය අවසාන වීම ..	165 - 166
	ii. පරිවාස සේවකයෙකුගේ සේවය අවසාන වීම	166 - 167
	iii. අනියම් සේවකයින්ගේ සේවය අවසාන වීම	167 - 169
	iv. තාවකාලික හෝ කාලීන ගිවිසුමක් යටතේ සේවය	

	කරන සේවකයින්ගේ		
	සේවය අවසාන වීම ..	169	
v.	ආධුනිකත්ව සේවකයින්ගේ		
	සේවය අවසාන වීම ..	170	
vi.	අනුමිත ලෙස සේවයෙන්		
	ඉවත් කිරීම/ව්‍යංග සේවා		
	සමාජනිය	171 - 175	
vii.	සේවය හැර යාම ..	175 - 176	
viii.	සේවයෙන් ඉල්ලා අස්වීම	177	
iv.	විදේශ රටක දී සේවා ගිවිසුමකට		
	ඇතුළත්ව එම ගිවිසුම අනුව		
	ශ්‍රී ලංකාව තුළ සේවයේ නියුක්තව		
	සිටින සේවකයින්ගේ සේවය		
	අවසාන වීම	177 - 178	
13.4.	සහනයක් ලබා ගැනීම සඳහා කම්කරු		
	විනිශ්චය සභාවකට අයදුම්පතක් ඉදිරිපත්		
	කළ හැක්කේ කවරේකුට ද?	178 - 179	
13.5.	කම්කරු විනිශ්චය සභාවක් වෙත ඉදිරිපත්		
	කරන ඉල්ලුම් පත්‍රයක අඩංගු විය යුතු කරුණු	180 - 182	
13.6.	කම්කරු විනිශ්චය සභාවක් වෙත ඉල්ලීමක්		
	ඉදිරිපත් කළ යුතු කාල සීමාව	183 - 185	
13.7.	කම්කරු විනිශ්චය සභාවකට ඉල්ලුම්		
	පත්‍රයක් ඉදිරිපත් කිරීමෙන්		
	පසු කාර්යය පටිපාටිය ..	185 - 192	
13.8.	කම්කරු විනිශ්චය සභාවක් වෙත		
	ඉදිරිපත් කරන ඉල්ලුම් පත්‍රයක සිරස්තලය		

	සංශෝධනය කිරීම හෝ වෙනත් පාර්ශ්වයක් ආදේශ කිරීම ..	192 - 203
13.9.	කම්කරු විනිශ්චය සභාවක් වෙත ඉදිරිපත් කරන ඉල්ලුම්පත්‍ර ඒකාබද්ධ කිරීම ..	203 - 204
13.10.	තව ඉල්ලුම් පත්‍රයක් ඉදිරිපත් කිරීමට අයිතිය තබා ගනිමින් වර්තමාන ඉල්ලුම් පත්‍රය ඉල්ලා අස්කර ගැනීම.. ..	204 - 205
13.11.	කාර්මික ආරවුල් පනතෙහි ඇති සාක්ෂි සම්බන්ධ විධිවිධාන	205 - 209
13.12.	කම්කරු විනිශ්චය සභා සාක්ෂි අදාළ පනතින් බැඳී සිටීද?	209 - 212
13.13.	ඔප්පු කිරීමේ භාරය හා ඔප්පු කිරීමේ ප්‍රමාණිකය	212 - 216
13.14.	කම්කරු විනිශ්චය සභාවක අධිකරණ බලතල හා කාර්යයන් මොනවා ද? ..	216 - 234
13.14.1	කම්කරු විනිශ්චය සභා සතුව ඇත්තේ අධිකරණමය බලයක්ද?, නැතිනම් හුදු පාරිපාලනමය බලයක් පමණද?	216 - 220
13.14.2	කම්කරු විනිශ්චය සභා බලතල කෙරෙහි පැවරී ඇති සීමා ..	220 - 229
13.14.3	කම්කරු විනිශ්චය සභාවක සාමාන්‍ය බලතල	229 - 234
14	කාර්මික ආරවුල් නිරවුල් කිරීම හා සාධාරණ හා යුක්ති සහගත සංකල්පය	235 - 275

14.1	සාධාරණ හා යුක්ති සහගත සංකල්පය පිළිබඳ හැදින්වීමක්	235 - 237
14.2	1950 අංක 43 දරන කාර්මික ආරවුල් පනත සහ සාධාරණ හා යුක්ති සහගත සංකල්පය	237 - 238
14.3	සාධාරණ හා යුක්ති සහගත නියෝගයක ස්වභාවය ..	238 - 239
14.4	සාධාරණ හා යුක්ති සහගත තීන්දුවක් ලබා දීමේ දී ඇති වන්නා වූ සමහරක් ගැටලු සහගත අවස්ථා හා ඒවාට පිළියම් ..	240 - 275
15.	සේවා සමාජනියකදී කම්කරු විනිශ්චය සභාවකට ලබා දීමට බලය ඇති සහන (Reliefs & Redress).. .. .	276 - 340
15.1	හැදින්වීම	276 - 277
15.2	ප්‍රාථමික අවස්ථාවේ දී ලබාගත හැකි සහනයන්	278 - 279
15.3	යම් නඩු කෘත්‍යයක් විභාග කිරීමෙන් අනතුරුව, යම් සේවකයකුට, කම්කරු විනිශ්චය සභාවකින් ලබා ගත හැකි සහනයන් ..	279 - 321
15.3.1	පසු පඩි සහිතව හෝ රහිතව නැවත සේවයට පත්කිරීම	283 - 296
15.3.2	පසු පඩි සහ වෙනත් සේවා කොන්දේසි පිළිබඳ තීරණ ..	296 - 300
15.3.3	වන්දි ප්‍රදානය කිරීම	300 - 321
15.3.4		
15.3.5	පාරිතෝෂික, විශ්‍රාම වැටුප්, සේවක ප්‍රසාද දීමනා පිළිබඳ නියෝග ..	321 - 340

16. කම්කරු විනිශ්චය සභා නියෝග ක්‍රියාත්මක කිරීම	341
17. කම්කරු විනිශ්චය සභාවක තීරණයකින් අතෘප්තියට පත්වන පාර්ශ්වයකට ඇති ප්‍රතිකර්ම මොනවාද?	342 - 356
18. කාර්මික ආරවුල් පනත යටතේ දක්වා ඇති සාමාන්‍ය ප්‍රතිපාදනයන් (General Provisions) සමහරක්	357 - 394
18.1 කාර්මික අධිකරණයක හෝ බේරුම්කරුවකුගේ නින්දාවක් වලංගුව පවත්නා නීතියට වඩා අවාසිදායක නොවිය යුතුයි	357
18.2 ගාස්ත	357
18.3 නිලධාරීන් හා සේවකයින් පත් කිරීම ..	358
18.4 නියෝග	358 - 360
18.5 වැරදි	360 - 370
18.6 බේරුම්කරුවකුගේ හෝ කාර්මික අධිකරණයක හෝ කම්කරු විනිශ්චය සභාවක හෝ එහි සාමාජිකයකුගේ බලයට විරුද්ධව ක්‍රියා කිරීම	371 - 373
18.7 පුද්ගල මණ්ඩල විසින් කරනු ලබන වැරදි	373
18.8 වරදක් සම්බන්ධයෙන් චෝදනා ලබා සිටින තැනැත්තෙකුට හිමිවන විශේෂ විත්ති වාචික	374
18.9 වැරදි සඳහා දඬුවම් කිරීම	374 - 379
18.10 ඇතැම් අවස්ථාවල දී සේවකයින්ට ලැබිය යුතු මුදල් ප්‍රමාණ අයකර දීම ..	380 - 382
18.11 ආසන්නතම සේව්‍යෝජකයා වෙතත් තැනැත්තෙකු යටතේ සේවය කරන්නෙකු වන විට	382
18.12 කොමසාරිස්වරයාගේ අනුමැතිය	

	නොමැතිව නඩු පැවරිය නොහැකි බව ..	382 - 384
18.13	සාමූහික ගිවිසුම්, නිරවුල් කිරීම හා කින්දු පිළිබඳ ඔප්පු කිරීම ..	384
18.14	සේවකයකුට ලැබිය යුතු මුදල් අය කර ගැනීමට කොමසාරිස්වරයාට හෝ වෘත්තීය සමිතියකට ඇති බලය ..	385 - 386
18.15	පරීක්ෂා කර බැලීම සඳහා ලේඛණ හෝ වාර්තා ඉදිරිපත් කළ යුතු වීම ..	386
18.16	වෙනත් නීතියක් යටතේ පවත්වා ගෙන යනු ලබන ලේඛණයක විස්තර ඇතුළත් කිරීම	387
18.17	ඇතුළු වීම, පරීක්ෂා කර බැලීම සඳහා වූ බලතල	387 - 388
18.18	වියදම්	389
18.19	නියෝජනය කිරීම සහ පෙනී සිටීම ..	389 - 391
18.20	නඩු පැවරිය නොහැකි බව	391
18.21	පනත යටතේ වූ අයිතිවාසිකම් හෝ වගකීම් එම පනත යටතේ කරන ලද කිරණ හෝ ගිවිසුම්වලට යටත් නොවන බව ..	391 - 392
18.22	මුද්දර ගාස්තුවෙන් නිදහස් කිරීම ..	392
18.23	අර්ථ නිරූපණය	392 - 394
19.	අතිරික්ත සේවකයින් ඉවත්කිරීම/වැඩිපුර සේවකයින් ඉවත් කිරීම (Retrenchment)	395 - 414

20. අත්‍යවශ්‍ය කාර්යාන්තරයන්හි වැඩ වර්ජන

(වැඩ නැවැත්වීම්) හා දොරවැසීම (Strikes and Lock-outs in Essential Industries)..	..	415 - 419
21. අසාධාරණ කම්කරු පිළිවෙත් (Unfair Labour Practices)	420 - 424
22. සමාජනීය	425 - 431
22.1 ගැටලු සහ විසඳුම්	425 - 431